

Dietetyka pediatryczna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Dietetyka
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Dietetyki Klinicznej (ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa) Zakład Biologii Medycznej (ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa) Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich (Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Dziecięcy Szpital Kliniczny, ul. Żwirki i Wigury 63a, 02-091 Warszawa)
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. Dorota Szostak-Węgierek, dr hab. Gabriela Olędzka, prof. Bożena Kociszewska-Najman
Koordynator przedmiotu	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna (aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl)
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna (aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna; dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen; dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura; dr hab. Iwona Boniecka, dr n.med. Joanna Schreiber-Zamora, dr n.med. Ewa Idziakowska-Głuszczyk, dr n.med. Beata Borek-Dzięcioł, dr n.med. Natalia Czaplińska, prof. dr hab. n.med. Andrzej Piotrowski, mgr Adriana Szulińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Rok i semestr studiów	Rok 2, semestr 1 (3)	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		46	1.8
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		30	1.2
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń			

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przedstawienie aktualnego stanu wiedzy na temat prawidłowego postępowania żywieniowego i dietetycznego w populacji wieku rozwojowego
C2	Zapoznanie studenta z zasadami prawidłowego postępowania żywieniowego u dzieci i młodzieży w zakresie diet fizjologicznych
C3	Poznanie zasad postępowania dietetycznego i leczenia żywieniowego pacjentów pediatrycznych w wybranych jednostkach chorobowych
C4	Przygotowanie studenta do praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w przyszłej pracy dietetyka

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W13	Wymienia objawy i przyczyny wybranych chorób oraz wskazuje podstawy działań interwencyjnych wobec pacjentów
W14	Definiuje podstawowe pojęcia żywieniowe i systematyzuje wiedzę dotyczącą zasad prawidłowego żywienia dzieci w różnych przedziałach wiekowych
W30	Wyjaśnia zasady i podstawy fizjologiczne dietetyki pediatrycznej
W43	Zna sposoby oceny stanu zdrowia całych populacji i zasady stosowane przy porównywaniu stanu zdrowia różnych grup populacyjnych

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U05	Wykorzystuje w praktyce różne sposoby oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia
U19	Opracowuje plany postępowania żywieniowego w różnych jednostkach chorobowych
U20	Tworzy mapę zagrożeń zdrowotnych wynikających z nieprawidłowego żywienia dzieci i postrzega potrzeby przyszłych pacjentów
U59	Wskazuje procesy prowadzące do rozwoju chorób i analizuje zależności między żywieniem a rozwojem chorób
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K01	Posiada świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do innych specjalistów
K07	Przestrzega zasad etyki zawodowej
K08	Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń
K16	Pogłębia umiejętność pracy w grupie

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1 (2h)	Treści kształcenia: Programowanie metaboliczne zdrowia w dorosłości. Osoba prowadząca: prof. Dorota Szostak-Węgierek	W13, W14, W30, W43
Wykład 2 (2h)	Treści kształcenia: Fizjologia procesu laktacji. Karmienie piersią jako złoty standard żywienia niemowląt. Standard opieki okołoporodowej w zakresie karmienia piersią. Skład pokarmu kobiecego, czynniki wpływającego na jego zmienność Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	
Wykład 3 (2h)	Treści kształcenia: Dojrzewanie układu pokarmowego u dzieci. Charakterystyka zaburzeń czynnościowych przewodu pokarmowego u niemowląt Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 4 (2h)	Treści kształcenia: Noworodki urodzone przedwcześnie i z małą masą urodzeniową. Różnice w postępowaniu żywieniowym w porównaniu z dziećmi urodzonymi o czasie Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 5 (2h)	Treści kształcenia: Metody oceny stanu odżywienia w populacji pediatrycznej Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyzna	
Wykład 6 (2h)	Treści kształcenia: Charakterystyka produktów specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla niemowląt i dzieci Osoba prowadząca: mgr Adriana Szulińska	
Wykład 7 (2h)	Treści kształcenia: Zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym oraz przedszkolnym Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyzna	
Wykład 8 (2h)	Treści kształcenia: Zasady żywienia dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, w tym w okresie pokwitania Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyzna	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Wykład 9 (2h)	Treści kształcenia: Zaburzenia stanu odżywienia w populacji pediatrycznej – niedożywienie, nadmiar masy ciała Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Wykład 10 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie w chorobach jamy ustnej i zębów Osoba prowadząca: dr hab. Iwona Boniecka	
Wykład 11 (2h)	Treści kształcenia: Alergia na białka mleka krowiego i nietolerancja laktozy. Charakterystyka diety bezmlecznej i bezlaktozowej Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	
Wykład 12 (2h)	Treści kształcenia: Charakterystyka wybranych chorób układu pokarmowego u dzieci (nieswoiste choroby zapalne jelit, przewlekłe i ostre zapalenie trzustki) Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 13 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen	
Wykład 14 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie dzieci z wybranymi chorobami nerek Osoba prowadząca: Zakład Dietetyki Klinicznej	
Wykład 15 (2h)	Treści kształcenia: Leczenie żywieniowe w populacji pediatrycznej – żywienie enteralne i parenteralne Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Seminarium 1 (4h)	Treści kształcenia: Funkcjonowanie Banków Mleka Kobiecego w Polsce. Analiza składu mleka – zajęcia praktyczne Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: wykład 2	
Seminarium 2 (2h)	Treści kształcenia: Wzmacniacze pokarmu naturalnego – praktyczne zastosowanie. Case study – żywienie noworodka urodzonego przedwcześnie Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 3 i 4	
Seminarium 3 (2h)	Treści kształcenia: Praktyczne zastosowanie siatek centylowych i innych metod oceny stanu odżywienia u dzieci Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 5	
Seminarium 4 (4h)	Treści kształcenia: Diety zbilansowane stosowane w pediatrii. Mleka modyfikowane do żywienia niemowląt zdrowych i chorych – zajęcia praktyczne Osoba prowadząca: mgr Adriana Szulińska KOLOKWIUM: wykład 6	W13, W14, W30, W43, U05, U19, U20, U59, K01, K07, K08, K16
Seminarium 5 (4h)	Treści kształcenia: Żywność dla niemowląt i małych dzieci – analiza rynku. Planowanie żywienia dla dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: wykład 8	
Seminarium 6 (2h)	Treści kształcenia: Planowanie żywienia dla dzieci stosujących różne odmiany diet roślinnych Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: brak	
Seminarium 7 (2h)	Treści kształcenia: Postępowanie dietetyczne w wybranych chorobach infekcyjnych u dzieci. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura/ mgr Adriana Szulińska KOLOKWIUM: wykład 11 (w zależności od planu) oraz seminarium 5 i 6	
Seminarium 8 (4h)	Treści kształcenia: Wybrane zaburzenia odżywiania w populacji pediatrycznej - wybiórczość pokarmowa, ARFID. Rola żywienia w zespole nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD) i autyzmie. Dieta bezmleczna w praktyce. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

	KOLOKWIUM: brak
Seminarium 9 (2h)	Treści kształcenia: Otyłość – planowanie diet w populacji pediatrycznej Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 9
Seminarium 10 (2h)	Treści kształcenia: Żywienie dzieci z wybranymi chorobami metabolicznymi Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: seminarium 2
Seminarium 11 (2h)	Treści kształcenia: Współpraca lekarza i dietetyka w zakresie opieki nad dzieckiem z nieswoistą chorobą zapalną jelit Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 12 i seminarium 10
Seminarium 12 (4h)	Treści kształcenia: Choroby glutenozależne (celiakia, nieceliakalna nadwrażliwość na gluten, alergia na pszenicę). Zasady diety bezglutenowej. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: Wykład 11 (w zależności od planu) seminarium 7 i 8
Seminarium 13 (4h)	Treści kształcenia: Praktyczne aspekty planowania żywienia u dzieci i młodzieży chorujących na cukrzycę i z chorobami nerek. Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen/ dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 13 i 14
Seminarium 14 (2h)	Treści kształcenia: Planowanie i monitorowanie leczenia żywieniowego u dzieci chorujących na mukowiscydozę. Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 10
Seminarium 15 (2h)	Treści kształcenia: Jak zaplanować „worek żywieniowy” dla pacjenta pediatrycznego – praca na przypadkach Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 15 i seminarium 11

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- Jarosz M. (red.): Normy żywienia dla populacji polskiej – nowelizacja. IŻŻ, 2017
- Krawczyński M. (red.): Żywienie dzieci w zdrowiu i chorobie. HelpMed, Kraków 2018
- Kunachowicz H., Nadolna I., Przygoda B., Iwanow K.: Tabele składu i wartości odżywczej żywności. PZWL, Warszawa 2017
- Nehring-Gugulska M, Żukowska-Rubik M, Pietkiewicz A. Karmienie piersią w teorii i praktyce. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017
- Szajewska H. (red.): Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. MP. Kraków 2017
- Weker H, Barańska M. (red.): Żywienie niemowląt i małych dzieci. Zasady postępowania w żywieniu zbiorowym. Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2014: www.imid.med.pl (zakładka: do pobrania)
- Weker H.[red.]: O żywieniu i aktywności fizycznej dzieci – prosto, nowocześnie, praktycznie. Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2015: www.imid.med.pl (zakładka: do pobrania)
- Wesołowska A (red.). Banki Mleka w Polsce. Funkcjonowanie w podmiotach leczniczych – idea i praktyka. Ministerstwo Zdrowia, Fundacja Bank Mleka Kobięcego, 2017
- Pierwsze badanie noworodka. Propedeutyka neonatologii. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych. Red. Prof. dr. sc. Milan Stanojević i prof. dr hab. n. med. Bożena Kociszewska Najman. WUM. Wydawnictwo Harde, 2023.
- Dutkiewicz A. Dietetyka w zaburzeniach odżywiania u dzieci u młodzieży. PZWL, Warszawa, 2024.

Uzupełniająca

- Czasopisma: Standardy Medyczne – Pediatria (<https://www.standardy.pl>)
- Bożena Kociszewska-Najman (red). Podstawy neonatologii dla studentów. Warszawa 2017.
- Wilińska M. Laktacja – Kompendium dla praktyków. Tom 1 i 2. PZWL, Warszawa 2022/2023.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
W13, W14, W30, W43	<p>a) Forma zaliczenia przedmiotu:</p> <p>1) Kolokwia wejściowe z materiału wykładowego i seminaryjnego (zakres podany przy seminarium) - kolokwium zalicza 60% możliwych do zdobycia punktów. Student zostaje dopuszczony do egzaminu, jeśli uzyska ze wszystkich kolokwiów <u>średnią</u> punktów odpowiadającą min 60%. Studenci, którzy uzyskają <u>średnią sumę %</u> ze wszystkich kolokwiów > 92% oraz będą mieli każde kolokwium zaliczone na min 60% zostaną zwolnieni z egzaminu końcowego z oceną bardzo dobrą (5,0). Student, który nie uzyskał średniej sumy 60% ze wszystkich kolokwiów pisze kolokwium wyjściowe z całego materiału (zalicza je 60% możliwych do zdobycia pkt).</p> <p>2) Zaliczenie z zakresu praktyki – przygotowywanie prac zleconych przez wykładowcę, omówione i dyskutowane podczas zajęć.</p> <p>3) Obecności Student może mieć na zajęciach jedną nieusprawiedliwioną nieobecność, nie ma wówczas możliwości pisania zaległego kolokwium wejściowego (powinien uzyskać średnia z pozostałych kolokwiów min 60% do zaliczenia z uwzględnieniem nieobecności). Studenci z usprawiedliwionymi nieobecnościami mogą zaliczyć zaległe kolokwia wejściowe.</p> <p>4) Egzamin elektroniczny z całego materiału – zalicza 60% możliwych do zdobycia punktów. W przypadku niezaliczenia egzaminu przysługuje drugie podejście (termin poprawkowy, ta sama forma i próg zaliczenia), niezaliczenie egzaminu poprawkowego powoduje konieczność podejścia do egzaminu komisyjnego (ustny)</p>	60%

8. INFORMACJE DODATKOWE
<p><u>Kontakt do koordynatora przedmiotu:</u> Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna Zakład Dietetyki Klinicznej, ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa, pokój 54 (sekretariat zakładu II piętro, tel. 22 877-35-97) e-mail: aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl bądź przez aplikację Teams</p> <p>Zajęcia odbywają się według planu umieszczonego na stronie internetowej Zakładu Dietetyki Klinicznej: http://www.zdk.wum.edu.pl. Przy Zakładzie Dietetyki Klinicznej działa Studenckie Koło Naukowe Dietetyków.</p> <p>Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Szczegółowe informacje o przygotowaniu do zajęć praktycznych umieszczane będą na stronie Kliniki Neonatologii i Chorób Rzadkich (e-mail: neonatologia@wum.edu.pl, tel.: +4822/3179343).</p> <p>W Klinice Neonatologii i Chorób Rzadkich obowiązuje ubranie medyczne, obuwie na zmianę oraz zakaz noszenia biżuterii, tipsów i pomalowanych paznokci.</p> <p>W Klinice Neonatologii i Chorób Rzadkich prowadzone jest Studenckie Koło Naukowe ProNeo.</p> <p>Studentów obowiązuje tajemnica dotycząca pacjentów oraz dokumentacji medycznej. Nie wolno wykonywać zdjęć i nagrywać filmów przedstawiających pacjenta, wykonywane procedury medyczne oraz dokumentację medyczną.</p>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich